

GÖMÖR-KIS-HONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet-tér 9. sz. Tompa Mihály-u. 9. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felolós szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 12 korona. — Félévre . . . 6 korona.

Egyes szám ára: 24 fillér.

A hirdetés díja:

Bármiféle adományok nyugtázása soronként. . . . . 20 fillér.

Egy háromhasábos petítorsor térfogata . . . . . 20 fillér.

Nyilttér sora . . . . . 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetését és nyilttéri közleményét csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Karácsony.

Írta: Dr. ZEHÉRY LAJOS.

Sok-sok esztendő mult el azóta, amikor először gyuladt ki a téli égbolton a bethlehemi csillag. A mikor először lobbant fel millió emberszívben egy csodálatos érzés világa; amikor először olvadt össze a lelkek imája egy magasztos örök fohásszá; a mikor először szállott a földre a karácsonyest. Innen onnan két ezredév tünt el azóta a mult ködében. A szív és lélek világa e hosszú idő folyamán kiragadta a karácsonyestét az egyenletesen tovatűnő napok tömkelegéből; a költészet tündérköntösébe öltöztette; a nemes, szent, eszményi és örök javak értékét tulajdonítja neki a szárnyát bontogató gyermeki lélek, az értelem által irányított emberi gondolkodás s az emlékezés szállongó képein eltűnődő, kialvóban levő élet.

Ugy volt mindig és úgy van most is. Odakünn pajzán játékot üznek egymással a reptű hópelyhek. A föld fehér terítője terül, nő, vastagodik. Bent a meleg szobában csak a föllobbanó láng vet aranyos világot, egyébként teljes a homály. Majd egyszerre eloszlik a sötétség. A ragyogó fényben izzó szoba közepén ott áll a hatalmas karácsonyfa; tündöklök rajta az arany, csillog az ezüst; bűbajos fénybe fonódik össze ezer gyertyavilág. Fönn, a zöld fenyőlomb csucsán kékszemű angyalkák mosolyognak le az ajándékok, a drágaságok, az értékek halmozatára. Megtelik a terem beszédes boldogsággal, a mindent egybekapcsoló szeretet forrásával, a legbájosabb muzsikaszóval: ezüstösen csengő gyermek-kaczagással.

Milyen egyszerű kép! Milyen kevés kell hozzá! És mégis milyen magasztosan jelentőségteljes! Bűvös karácsonyest! A te költészeted, a mikor a teremtő erőnek, az alkotó értéknek, az emberi szív és lélek újjászületésének diadalünnepét üljük: emlékezetünkbe idézi az emberi élet nemes tartalmát és elérendő célját, s az értelem és érzelem világának a cél megvalósítására szolgáló minden egyes termékét. A deczembervégi téli est poézisében egy nagy egységgé olvad össze az egész emberiség. Mindaz, amit összességében úgy hívunk, hogy *emberi élet*: ott áll egyenesen, mint az égig érő ka-

racsonyfa, dúsan, megrakottan. A fenyő lomb csucsán mosolygó kékszemű angyalka halk szárnycsapásokkal tovalibben, föl egész az égig, onnan tekint le alá a földre. Égi hangja, földöntuli lény belopódzik sok millió lélekbe: s nyomában ime, megterem az *Eszme*. — Száll, száll a karácsonyfa angyalkája s isteni adományként viszi a föld embereinek a szárnyaló *Gondolatot*.

Óriási ereje van az eszme világának, a gondolat birodalmának! Minden alkotás, mely bármiképen előbbre viszi az emberemet, keletkezésén a gondolat erejében birja s mozgató eleme, az eszmének valamilyen megnyilatkozása.

De a fehéren tündöklő karácsonyest nemcsak ezen két érték megszületésének ünnepét jelenti. — A *Hit* épen úgy égi ajándék, mint a *Tudás*. — Az ember lelke állandóan nyomon követi a szív sugallatát, a mely a magasba tör, az ég felé csapong, s a végtelent, mindennek ősökát és célját közvetlenül elérni, közvetlenül szemlélni igyekszik. Erzelmi világunk ezen része, lelki életünknek e működése: a hit. Csodatevő forrás! Nincs a teremtésben részecske, a melyet be nem futna, a fenkölt ihlettség erejével be nem aranyozna, hathatós működését ekképen biztosítva. Belőle táplálkozik jó részben az ész, s párosulva az eszme fonségével, a gondolat örök hatalmával, hozza létre az értelem diadalát: a tudást.

Mi az, ami a föld gyarló teremtményét a mennybe emelheti?

Mi az, ami a háborgó őserőt szilaj kézzel megtékezi s a tökéletesedés szolgálatába állítja? — Mi az, ami világokat teremt, a mélybe taszít s a magasba szökken? Százezer ércztorok zengi, tündérhangok lágy dallama csengi: a *Tudás*.

Szent ajándékai az isteni kegyelemnek! örök értékei az emberi nemnek! megteremtői mindannak, ami egyetemes, üdvös, hatalmas és szent! így ünnepeket titeket a küzdve haladó emberi lélek karácsony estjén. — S míg a gondolat mindezen végig száguld: . . . . . ott benn a szobában megingathatatlanul áll a karácsonyfa, tündöklök rajta az arany, csillog az ezüst, bűbajos fényben fonódik össze ezer gyertyaláng, csengő gyermekkaczaj édes muzsikája zendül . . . . . künn nesztelentül, halkan egyre hull a csillogó, fehér hó.

A vármegye téli közgyűlése.

Rimaszombat, 1917. december 20.

Választásokat tartalmazott a tárgysorozat, korteskedő levelek kopogtattak be a megyebizottsági tagoknál, az izgalom és érdekesség szimptomáival volt tele a levegő s így sokan sereglettek egybe a vármegye téli rendes közgyűlésére.

A várakozások és előjelek jól beszéltek, a választások lefolyása, ha csendes és nyugodt is volt, mégis ott feszült telettük az izgalom és mintha a régi megyei élet elevenedett volna meg: szembeszállt egymással a Sajó-völgye és a Rima vidék, ez a gömri örök és mélységes ellentét.

A Sajó-völgye erősebbnek bizonyult s kezdődött a csendes munka, a tárgysorozat gyors letárgyalása.

*

Tizenegy óra felé járt az idő, mikor *Putnoky* Móricz főispán az elnöki széket elfoglalta. Az alispán helyén dr. *Söldos* Béla várm. főjegyző ült, mert az alispán pár nap óta gyengélkedő. A főjegyzői teendőket *Gál* István vm. aljegyző látta el.

Az ülés megnyitása után a főispán felhívja a megyebizottsági tagok figyelmét arra, hogy a hadikölcsön aláírási határideje deczember hó 31 ig meg lett hosszabbítva s abban a reményben, hogy már a béke hajnala dereng, kéri a megye közönségét, hogy tegyen eleget hazafias kötelességének.

Az alispáni jelentés.

Az alispáni jelentéssel kapcsolatban *Hevessy* László, id. *Fölföldy* Ottmár és *Valkay* László elhalt megyebizottsági tagok érdemei jegyzőkönyvben lettek megörökítve.

Az alispánt helyettesítő főjegyző ezután bejelentette, hogy a gazdasági munkabizottság által a mult esztendőben szervezett és a hadifogolytartó gazdák hozzájárulásából feltartott hadifogoly cipő- s ruhajavitó műhely a várt eredményeket nem tudta felmutatni s mivel a javításhoz szükséges anyag beszerzése is teljesen lehetetlenné vált, a bizottság e hó 18 án tartott ülésében elhatározta, hogy 1918. évi január hó elsejétől a műhelyt feloszlatja. A gazdák az eddigi hozzájárulási összegeket ez év deczember hó 1-ig kötelesek befizetni. De mivel a hadifogoly nyilvántartás a bizottságnak költségeket jelent, elhatározta a bizottság, hogy január elsejétől minden új hadifogoly kiadása s a foglyok kicserélése alkalmával 2 korona díjat fog beszédni.

Tisztviselő választások.

Ennek tudomásul vétele után a feledi főszolgabírói s az ezzel kapcsolatban megüresedő szolgabírói és egy vármegyei aljegyzői állás betöltésére került a sor.

A kijelölt választmány tagjai lettek a főispán elnöksége alatt: báró *Ragályi* Balassa Ferencz, *Széman* Endre, *Marton* János, *Lukács* Géza, *Bornemisza* Elemér, *Szentiványi* József és *Gál* István biz. jegyző. A bizottság működésének idejére az ülés fel lett függesztve.

A bizottság megtartotta tanácskozását, az ülés ismét megnyitott és a főispán bejelentette, hogy a feleli főszolgabírói állásra egyedül ifj. Szontagh Zoltán adott be pályázati kérvényt, akit ezen állásra a közgyűlés egyhangulag megválasztott.

Az így megüresedő szolgabírói állásra 3 pályázat érkezett be. Pályáztak: dr. Neogrády Emil tb. szolgabíró, Horváth Béla tb. szolgabíró és Lokcsánszky Endre köz. gyakornok. Utóbbi pályázatát visszavonva, a választás névszerinti szavazással megejtetvén, a szolgabírói állásra Horváth Béla lett megválasztva, aki 116 szavazatot kapott a Neogrády 94 szavazatával szemben. Az új szolgabíró egyelőre a tornaljai járába lett beosztva.

Az üresedésben levő várm. aljegyzői állásra ifj. Szakall András tb. aljegyző és Lokcsánszky Endre pályáztak. Lokcsánszky visszalépése folytán ifj. Szakall András egyhangulag lett megválasztva.

Tiszteletbeli kinevezések. Eskü.

A főispán törvényben gyökerező jogánál fogva dr. Linberger Albert nagyrőcei városi tiszti orvost és dr. Heincz Hugó rosznyói városi tiszti orvost tb. vármegyei főorvossá, Lokcsánszky Endre köz. gyakornokot tb. aljegyzővé nevezte ki.

Ezután az ülésen jelen lévő ifj. Szontagh Zoltán és Horváth Béla a hivatali esküt letették.

Új aljegyzői állás szervezése.

Az alispánt helyettesítő várm. főjegyző ezután azon előterjesztést tette, hogy tekintettel arra, hogy a gyakornoki állás oly csekély javadalmazására, hogy arra végzett és alkalmas egyént kapni nem lehet, határozza el a vármegyei közgyűlés, hogy a Horváth Béla megválasztásával megüresedett és a meglévő gyakornoki állásokat egy jegyzői állássá átszervezi s bizza meg az alispánt, hogy a következő meggyűlés elé erre vonatkozólag javaslatot tegyen. A közgyűlés egyhangulag hozzájárult ehhez.

A köz. bizottsági tagválasztás.

Ezután a közigazgatási bizottságban lejárt mandátumok betöltésére került a sor. Ez év végével lejár a következők megválasztása: Farkas Zoltán, Szentiványi Árpád, Hevessy Bertalan, Széman Endre és dr. Gömör Olivér.

A névszerinti titkos szavazás elrendelhetvén, leadott összesen 218 szavazatot. Megválasztottak: Szentiványi Árpád (186), Hevessy Bertalan (175), Széman Endre (147), Szentivány József (146) és Farkas Zoltán (129). Szavazatot kaptak még Farkas Géza (110), Lukács Géza (72) és négy bizottsági tag egy-két szavazatot.

A többi bizottsági tagságok betöltése.

Az állandó választmány tagjaiul dr. Gömör Olivér, Putnok Mór és Stubendek József helyett Lukács Géza, Fáy Gyula és br. Ragályi Balassa Ferencz lettek megválasztva.

Az igazoló választmány tagjaiul megválasztottak: dr. Radvánszky György, Széman Endre, dr. Meskó Miklós, Farkas Zoltán és Bornemisza Elemér; a főispán által kinevezettek: Samarjay János elnök, Medveczky Sándor, Marikovszky Géza és Czinke István.

A kórházi bizottságba meg lettek választva: dr. Bakssy Dezső, Czinke István, dr. Kármán Aladár, Medveczky Sándor, dr. Meskó Miklós, dr. Ráróssy Gyula, Samarjay János, Széman Endre, Vajda Pál, Szentivány József és Szabó László.

A közegészségügyi bizottságba Szabó László lett megválasztva.

A jegyzői nyugdíjkezelő választmányba a régi tagokon kívül beválasztottak: Lukács Géza és Szentivány József.

A központi választmány tagjai lettek: báró Ragályi Balassa Ferencz és Bornemisza Elemér.

A tárgysorozat egyéb ügyei.

Ezután a többi tárgyak elintézésére került a sor. A társörvényhatóságok átirataihoz hozzájárult a közgyűlés, több községi ügyet intézett el, a „Vas-szekely” javára 200 koronát megszavazott, a kereskedelemügyi miniszternek a vármegyei utak fejlesztése körüli gondosságáért köszönetét fejezte ki, a községi és körjegyzők nyugdíjzabályrendeletének tervezetét elfogadta, a nyustyai főszolgabírónak a hivatalos órák megváltoztatására vonatkozó előterjesztését nem

teljesítette, az anya- és csecsemő védői intézmény megalakítását elhatározta s Máriaassy László árvaszéki elnöknek és Maurer Oszkár tb. főszolgabírónak szolgálati pótlékot állapított meg.

Az ülés két órákor ért véget.

A VII. hadikölcsön gömői eseményei.

A jegyzési határidőt ez év végeig meghosszabbította a pénzügyminiszter s így a hadikölcsönnek gömői akciója tovább folyik. A karácsonyi ünnepeknek megszentelt hangulatában számoljon el mindenki a lelkiismeretével és aki úgy találja, hogy van még kötelessége a hazával szemben, ne késsen eleget tenni annak s a béke közeledését előbbre vinni.

A hadikölcsön végleges eredményét tehát még nem hirdethetjük. Biztos információink úgy szólnak, hogy a második jegyzési időszakban eszközölt jegyzések eredménye meghaladja a hatodik hadikölcsön eredményét s hogy ennek eredmény értékét növeli az a nagyszámú készpénzjegyzés, a melylyel főleg a kisemberek résztvettek.

A hadikölcsönbiztosítás is javában folyik. A rimaszombati és rosznyói városi irodákban igen szép eredményt értek el, s főleg a tisztviselői osztály veszi ki derekasán részét ebből az üdvös és támogatást érdemlő akcióból.

A községekben is szép eredményt értek el a jegyzők, akik fáradságot nem ismervé a rettetés munkahalmaz mellett is minden erejükkel és lelkesedésükkel agítálnak a jegyzés sikere mellett.

Az egyes jegyzőségekből s következő szép eredményekről kapunk hírt:

A gicsei körjegyzőségben — ahol maguk a községek 10000 koronát jegyeztek — az összes jegyzés meghaladta a 110000 koronát. — Ez a szép eredmény Márkus Dénes körjegyző buzgalma dícséri.

A kövi körjegyzőségben a jegyzés eredménye a második időszak végével közel 130000 korona volt. A községek 16000 koronával vettek részt a jegyzésben.

A keleméri körjegyző — Osgyáni Béla — lelkiismeretesen vezeti körjegyzőségében a hadikölcsön akcióját. Körülbelül 60000 kor. jegyzést ért el. Számbavett minden embert s akik nem tettek eleget kötelességüknek, azokról egy „tekete táblát” készített s azt úgy az alispánhoz mint a főispánhoz beterjesztette. Ebből a körjegyzőségből azt a sajnálatos hírt kaptuk, hogy a jómódu kupeczek, akik a háboru alatt tőkét gyűjtöttek, nem vesznek részt a jegyzésben. A legkisebb eredményt ér el Gömör-szőlős községben, ahol sokan szerepelnek a „tekete táblán.” Ugy gondoljuk, hogy a hátralevő időben még ezek is teljesíthetik kötelességüket s így egyelőre nem közöljük le a szomorú névsort.

A meleghegyi körjegyzőségben 47900 korona volt december 16 án a jegyzési eredmény. Valószínűleg emelkedni fog még ez az eredmény is.

A lucskai körjegyzőségben 40450 kor. eredményt ért el a körjegyző.

A gömörpanyiti körjegyzőségben — a községek 14000 koronás jegyzését is beleszámítva — 80900 korona jegyzés történt.

A felsővályi körjegyzőségben igen szép eredmény mutatkozik. A helyettes körjegyző több mint 60000 koronát gyűjtött össze.

A rimaszécsi körjegyzőség eredménye igen impozáns. 216000 korona jegyzés történt ott s a községek 17000 koronát jegyeztek.

A bánrévei körjegyzőségben 177750 korona jegyzés történt a második időszak végéig.

A nagyszabosi körjegyzőségben a körjegyző erőteljes agitációja folytán a 100000 koronát meghaladó jegyzés van.

A zádorfalvai körjegyzőségben 32300. a ragályi körjegyzőség területén 26900 kor. jegyzés történt.

Rimakován 574300 koronás eredmény dícséri Fűzi Rezső derekas munkáját és erős kötelességérzetét. A község 5000 korona készpénzjegyzést tett s az eddigi összes jegyzése 60350 koronára emelkedett.

A berzétei körjegyzőségben 69000 kor. jegyzés történt.

A lubényi körjegyzőségben 76400 kor. jegyzés volt december 16 ig.

A rimabányai körjegyzőségben 54650 korona az eddigi eredmény.

A méhii körjegyzőségben kizárólagosan kisgazdák 107850 koronát jegyeztek. A jegyzéstől alig maradt ki egy két szegényebb földműves.

Az újpesti körjegyzőségben — Batta Samu körjegyző fáradozásai folytán — 170000 kor. jegyzés történt eddig. — Ez a körjegyzőség 700000 koronát adott eddig a hadikölcsönökre. A most folyó hadikölcsön alkalmával minden egyes ember — még a cigányok is — kivette részét a jegyzésből.

Eddig ezen eredményekről kaptunk hírt, a további értesüléseinket sorozatosan fogjuk közölni.

Világháború.

Békés szellők fujdogálnak kelet felől. Keletről támad az a világosság, a mely után a világ minden nemzetei sóvárognak. Sóvárgunk mi is, de sóvárog maga az angol nép is és ha mostani kormánya szabadjára hagyná, bizonyára hamar megszületnék a béke szelid fénye a vérborult Európa fölött.

Mi más helyzetben vagyunk, mint ők ott Nyugaton és nem tudjuk egymást megérteni. De a hiba ezuttal nem mi bennünk van. Mi szívesen kibékülnénk velük, ha ők nem akarnának minket gyűlölettel megalázni és bántalmazni. De ők ott Nyugaton nem akarnak velünk békülni: nyíltan mondják, hogy ők nyugati akarják a háborút, mert azt hiszik, hogy későbben legyőzhetnek és megalázhathatnak bennünket. Tessék hát velük békülni, ha tud valaki! Agyon csak nem üttethetjük magunkat az ő szép szemekért! Nyugat felé harcoznunk kell mindaddig, míg ott a jóindulat felül nem kekedik azon a gyűlöleten, a melybe évek óta hisztérikus autoszugesztióval beleszingatták magukat Nyugat művelt nemzeteinek vezetői.

Keleten azonban csakugyan feltámad a békéhez vezető szelid fény és karácsonykor odavezérli a népeket a szeretet és testvériség asztalához, ahol a békéről tárgyalnak a nemzetek és országok küldöttei. Ezek már megelégtették a vérontást és a vele járó szörnyűségeket s véget akarnak annak vetni. Egy hónapos fegyverszünetet kötöttek, hogy annak ideje alatt a béke lehetőségét tárgyalásaikkal megvalósítsák.

Ezalatt azonban nem pihennek a nyugati hatalmak fegyverei és természetesen velük szemben nem pihennek a mieink sem. A ki öldöklő fegyverrel támad reánk, azt hiába simogatjuk, simogatással meg nem békül, hanem csak úgy, ha a fegyvert ki tudjuk ütni a kezéből.

Az olasz harctéren lassu előhaladásokat teszünk a Brenta és Piave közti hegyi szakaszon s pár ezer fogoly és ágyuk esnek csapataink kezeibe.

A flandriai harctéren az angolok, Verdun körül a francziák nagy offenzívákat nem kezdenek, de a harc folytatnos. A mult héten a németek sokat visszafoglaltak az angol offenzíva eredményéből. — Macedóniában is vannak itt ott kisebb harcok.

A tengereken is puhitják az ellenséget, hogy minél előbb belássa a háboru esztelenségét és hajlandóbb legyen a békére, amely Keletről dereng a karácsonyi csendben.

A Fehér kereszt egyesület diszgyűlése.

A gömörmegyei Fehér kereszt egyesület f. hó 21-ikén diszgyűlést és rendes évi közgyűlést tartott a vármegyeház nagytermében *Kubinyi Géza* és *Lukács Géza* elnöklésével s ez alkalommal hálás kegyelettel adóztak az intézmény megalapítója és buzgó igazgatófőorvosa: *Dr. Löcherer Tamás* emlékének.

A vármegyeház nagytermében díszes hölgykoszoru és úri társaság gyűlt össze 21-ikén délután 3 órára s a diszgyűlést *Kubinyi Géza* elnök meleg üdvözlő szavakkal nyitotta meg, majd áttért *Dr. Löcherer Tamás* emlékének méltatására. Lapunk szűk tere nem engedi, hogy a szép gondolatokban és találó jellemzésekben gazdag, mély érzéssel átgondolt és előadott beszédet közölhessük, s így csak nagyjában ismertethetjük, hogy a diszgyűlés uti emlékeiből néhány mozzanatot kiragadva, azokat szépen kiszínezte és párhuzamot vont kiváló nagy férfiak s az elhunyt egyénisége és emléke között. A jeles orvosprofesszor *Semmelweis*, a gyermekek megmentőjét aposztrofálta s — paralogiam — a gyermekek lelkes apostolaként fáradhatlan buzgósággal munkálkodott *Löcherer* nagy érdemeit méltatta. Kiemelte a vármegyei közkórház fejlesztése s a gyermekmenhely létesítése érdekében végzett nagy munkát, elismeréssel szót Rimaszombat város közegészségügye — vízvezetéke és csatornázása érdekében tett hasznos szolgálatokról, s általában, egy formás, keszkes beszédben sorolta fel és méltatta a köz- és társadalmi s közegészségügyi téren szerzett jelentős érdemeket, szép beszédét azzal fejezve be, hogy az elhunyt érdemes férfi emléket őrizzük meg kegyelettel, emeljünk szobrot az ő emlékének és kövessük példáját azzal is, hogy a Fehér kereszt egyesületet fejlesszük tovább és sikeresen tetőzzük be az elhunyt által megkezdett és páratlan lelkiismeretességgel folytatott munkát.

Lukács Géza meleg hangon mondott köszönetet a szép megemlékezésért s *Széman Endre* indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a beszédet, melyben a felejtethetlen emlékü igazgató főorvost meleg szeretettel aposztrofálta a szónok, egész terjedelmében jegyzőkönyvbe iktatják.

Ezután a rendes közgyűlés vette kezdetét, melyen *Lukács Géza* elnök szívélyes megnyitó szavai után felolvasta *Lukács Géza* az elhunyt *Löcherer Tamás* évi jelentését az 1914. évről s felolvasták *Kern Adolfné* alelnök lemondó, illetve bucsuzó levelét. Majd *Lukács Géza* elnöki jelentése olvastott fel, melyben a tisztikar mandátumának lejártát is bejelenti, közli, hogy a lemondott *Kern Adolfné* helyett az egyik alelnök tiszteletét *Lengyel Ivánné* töltötte be, referál a házladásról, az anyagi helyzetről, a négyzettől átvette az egyesület az *Andrássy Dénes* hagyatékából származó 10000 koronát, a házat — melyet 70000 koronáért vett az egyesület — 80000 koronáért adták el *Beilik Ivánnak* s 1918. január 1-től az agyagipariskola helyiségében nyer elhelyezést a nyomorék otthon, később pedig a város ingyen telket és olcsóbb téglaát ad az új otthon felépítésére. A jelentés elismeréssel szól mindazokról, kik az intézményt támogatták és jótékony adományokkal járultak hozzá a fenntartáshoz.

Ezután a tisztújítás következett. *Samarjay János* német kérték fel az elnöklésre, s a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel megválasztotta elnökökké: *Kubinyi Géza* és *Lukács Géza* német, utóbbit ügyvezető elnöki minőségben, alelnökökké: *Dr. Baksay Dezső* és *Lengyel Ivánné* német, igazgató főorvossá: *Dr. Zehery István* tb. vármegyei főorvost, titkárrá: *Gál Istvánt*, orvossá: *Dr. Lichtschein Adolft* kir. tanácsost, pénztárosá: *Eperjessy Józsefet*, jegyzővé: *Meskó Barnát*. — *Kubinyi Géza* elnök és *Dr. Zehery István* szép beszédben köszönték meg a bizalmat és kilátásba helyezték az intézmény érdekében készséges munkásságukat. Az igazgatóság tagjai lettek az elnökségen kívül: *Dr. Baksay Dezső*, *Bornemisza László*, *Czinke István*, *Farkas Zoltán*, *Gyürky Pál*, *Dr. Kovács László*, *Lukács Géza*, *Dr. Meskó Miklós*, *Széman Endre*, *Singer Rezső* és *Dr. Söldos Béla*. Még 62 választmányi tagot választottak, aztán a választmány által előterjesztett javaslatot elfogadták, kiküldték a számvizsgáló bizottságot, a

költségelőirányzatot megállapították, a lírával a beolvadás ügyében való tárgyalást későbbre halasztották. Köszönetet szavaztak *Szeleczky Árpádnak* a *Dr. Löcherer Tamás* képének díjtalan megfestéseért stb. A folyó ügyek intézése után átmentek a nyomorék otthonba a karácsonyia ünnepélyre.

Itt a gyermekek énekeltek és verseket mondtak, *Gyürky Pál* főesperes szívhez szóló imája és alkalmi beszéde után *Gál István* gyönyörűen kidolgozott, szónoki lendülettel előadott beszédet intézett a gyermekekhez és a közönséghez, követendő példaként állítva oda nemes alakját és kiváló nagyságát *Dr. Löcherer Tamásnak*, annak a férfinak, ki haláláig „fiatalos hűvvel harczoló katonája volt a hatalmas és igazságos frontnak, mely a gyermekvédelem nemzetmentő eszméjéért visel háborút.” A falat díszítő három képre (*Dr. Löcherer Tamás*, *Bornemisza Lászlóné* és báró *Hámos László*) mutatva, az azokat ábrázoló emléket és szellemét a szívekbe véste szép szavaival, melyek után *Kubinyi Géza* elnök megköszönte *Upponyi József* hittanárnak, *Gál Istvánnak* és *Matolcsy Pál* igazgatónak szíves közreműködésüket, s a gyermekekhez intézett meleg szavakat, mire az ünnepély véget ért az ajándékok kiosztásával.

A főgimnáziumi ifjúság előadása.

A múlt szombaton, decz. 15-én tartotta a helybeli főgimn. ifjúság szépen sikerült jótékony-célú esti előadását. Az előadáson zsufoltság megtelt a Hungária szálloda nagyterme, ott volt megyénk és városunk előkelő és intelligens közönsége épügy, amint kivette részét városunk polgársága is. Nem hiányzott a katonaság sem, amelynek városunkban állomásozó és itt időző tagjai szintén szép számmal megjelentek a művészeti estén.

Délután 5 óra jól elmúlt már, a mikor a program megkezdődött. *Máczay Lajos* főrendező ügyesen, szellemes ötletekkel konferálta be a programot egyes számai. Első számul „Pufi a vendéglőben” című darabot adták *Gábor Andortól*. Ebben *Marikowszky Elza* bájosan adta a fiatal asszony szerepét, a czim-szerepben *Gál Ferenc* adott jóízű komikus előadást, míg a pinczért ügyesen és fürgén játszta *Máczay*. — A második szám zenedarab volt: *Reding: Concertino II. c.* darabját hegedűn játszta *Bleier Viktor*, a zongorakíséretet *Pásztori Edith* adta hozzá. Ugy a tiszta, érzéssel előadott hegedűjáték, mint a gyakorlott technikával kísért zongorajáték nagy tetszést aratott. — A harmadik szám eredeti költemény volt. *Wallentinyi Dezső* tanuló irt „Vitéz Gyula Márton” című sikerült és erősen poétikus háborús költeményt, egy a *Visztulánál* elesett hős magyar fiúról s azt meleg érzéssel elszavalta, — a közönség sok tapssal jutalmazta a szerző szavaltó szép munkájáért. — Ezután *Gábor Andor: „Sorozás”* című tréfáját adták elő *Makovits Lajos*, *Fráter György*, *Tóth Zoltán*, *Kárpáti Sándor*, *Fábián Kamill*, *Szék Lavente*, *Szabó Elemér*, *Veress László*, *Bartha Ferenc*, *Kuszman Árpád*, *Lusztig László*, *Török István*. A komikus jelenítések sok derűtséget keltettek. — Utána *Mendelsohn „Concert I.”* című nagy darabját adta elő zongorán *Pásztori Edith*, a kinek gyakorlott technikája igazi virtuozitással brillírozott a klasszikus darab előadásában. — Majd 5 perc szünet után *Heltai Jenő „Szózat”* című darabjában naív bájjal kedvesen és meleg finomsággal játszotta a női szerepet *Musotter Aranka*, partnere *Lukács Géza*, biztos tudással alakította szerepét. — A következő szám a rimaszombatiak bevezetett primadonája *Kármán Katinka* 3 énekdarabja volt: „Menuette.” „Deh' Aqua.” „Az új szakácsné.” *Gábor-Szirmai* s „A szini iskola.” Szébbnél-szebb, ügyesebbnél ügyesebb rutinos előadás volt mindéggyik, amint *Kármán Katinktól* megszoktuk. Az éneke kedves és finom tónusu volt, a táncza könnyed, lengő és a szó legszebb értelmében szinpadias. A zongorakíséretet dicséretes gyakorlottsággal végezte *Loysch Ödön* tanuló. — Utána „A színesző jelölt” naív jelenítéseit *Balla Ignác* tól ügyesen és diszkrétül játszta *Marikowszky Elza*, föllépése sok tetszést aratott. Majd *Máczay Lajos* Czuczor: *Hunyadyját* mutatta be komikussá travesztált gesztusokkal. Sokszor szellemes,

fürgé mozdulatai hatalmas komikus hatást váltottak ki a nézők körében. — Utolsó szám volt *Gábor: „Kiképzés”* című tréfás darabja, amely *Bálint Géza*, mint káplár s az úri rekruták mutattak be. Nagyon ügyes alakítás volt *Bálint káplárja*.

Előadás után cigányzene hangzott fel a teremben s nemsokára táncra perdült az ifjúság és a záró óráig vígan folyt a tánc. Közben fölemelték vállaikra tanári rendezőiket: *Marton István* főgimn. tanárt és *Máczay Lajos* s. lelkész.

Az ünnepség anyagi részben is fényesen sikerült: 1605 korona jutott a két jótékony célra: a „Szurmay Honvéd alap” javára s a főgimn. tápintézetnek.

A jótékony célra felülfizettek: *Rimaszombati Takarékpénztár*, *Márkus Samu Hungária* tulajdonos 50—50, *Simák Ferencz földbirtokos* 41, *Rimaszombati konzervgyár*, *Rimaszombati Nép- és Iparbank*, *Gál Emil*, *Samarjay János*, *Zmeskál Józsefné* 20—20, *Putnoky Mór*icz főispán 17, *Rimaszombati Keresk. és Közgazdasági Bank*, *Gömörmegyei Takarékpénztár*, *Dr. Söldos Béla*, *Baksay József és Fia*, *Máthé Jenő*, *Schulhof Pál*, *Dr. Institóris Endre*, *Zichert Károly*, *Gróssinger Miksa*, *Kertész Lajos*, *Dr. Weinberger Rezső*, *Rimakovai Knöpfler Károly*, *Miskolczy Lajos*, *Dr. Bleier Leó*, *Bodnár Géza*, *Byk Rezső*, *Neumann Herman*, *Lefkovits Ferencz* 10—10 korona, *N. N.* 8 kor., özv. *Loysch Mátyásné*, *Dr. Jarmatzky főhadnagy*, *Jellinek Bertalan* 7—7, *Reisz Miksa*, *Heksch Bertalan* 6—6, *Myl.*, *Müller Vilmos és neje*, *Neumann Hermann*, *Özv. Széplaky Lajosné*, *Altmann Samuelné*, *Róth Gézáné*, *Dickman Armin*, *Braun Jenő*, *Özv. Kohn Adolfné*, *Halász Károlyné*, *Deutsch gyógyszerár*, *Weisz Dávid* 5—5, *Krausz Dezsőné*, *Dr. Söldos Béláné*, *U. I.*, *Zehery Istvánné*, *Bihary István*, *N. N.*, *Tigerman Adolf* 4—4, *Pásztory Gyula*, *Sáfrány Ödön*, *Dr. Sigmund Józsefné*, *Dickman Zoltán*, *Özv. Káposztás Józsefné*, *Nagy Emil*, *Gyürky István*, *Róth Ignácz*, *Fridman Jenő*, *Mittlipcek hadnagy*, *Neményi Arminné*, *Bródy Józsefné* 3—3, *Hoselitz Salamonné*, *Imreh Sándor*, *Valser Béla kapitány*, *N. N.*, *N. N.* 2—2, *Teutscher Vilmos*, *Veress Ignác* né, *Lányi Tivadar* 1—1 koronát. Összesen 627 korona.

A 80-asok tisztikarának estélye.

A Rimaszombatban állomásozó 80-ik gyalogezred tisztikara folyó hó 18-án a vármegyeház nagytermében magas nivóju és fényes sikerű estélyt rendezett. Az előadás iránt már hetek óta nagy volt az érdeklődés s így este hét órakor díszes közönség gyűlt össze a teremben. A város és vidék számos notabilitása töltötte be az első sorokat: megjelent *Putnoky Mór*icz főispán is, a gyengélkedő alispán helyett a házigazda szerepét *Dr. Söldos Béla* vármegyei főjegyző töltötte be.

Az előadás megkezdése előtt *Schöpflin* alvezredes köszönetet mondott mindazoknak, kik az estély rendezésében a tisztikarnak segítségére voltak s kiemelte, hogy az estély célja a barátságos társadalmi kontaktus megteremtése a tisztikar és a helybeli intelligencia között. Szavait *Dr. Söldos Béla* magyarul tolmácsolta a közönségnek s néhány meleg szóval reflektált rájuk.

Ezután a műsor első számaként a 80-ik gyalogezred énekkara lépett a pódiumra s nagy-szerű precizitással énekelte el néhány dalt. A második szám *Schulz Tadeus* őrmester hegedűszólója volt, akit zongorán *Cziner Mártha* kísért.

Három koncert darabot játszott el s mind a három darabnak magas művészi színvonalu és brilliáns technikájú előadása viharos lelkesedésre ragadta a közönséget. A kíséret szintén művészi, méltó volt a remek hegedűjátékhoz. Szűnni nem akaró taps után a helybeli műkedvelők közül a népszerű *Kármán Katinka* jelent meg a közönség előtt. A „Vandergold kisasszony”-nak egyik kedves, lágy keringőjét énekelte el a tőle megszokott rutinnal, utána pedig *Gál Istvánnal* ugyancsak „Vandergold kisasszony” egy duettjét adták elő, amelyben mindkét szereplőnek kellemes hangja mellett erős színészi tehetsége is érvényre jutott. A közönség a retré megújráztatta két kedvencével. *Melzer Raimund* hadnagy zongorakísérete

bravuros volt. A negyedik szám *Csanzky* Vilmos százados szavalata volt. A fordításban nálunk is ismert és kedvelt „Hexenlied” eredetijét szavalt el hatalmas, megkapó drámai erővel. Organuma erős, zengő és hajlékony s minden szava a nagyszabású költemény mély átértését bizonyította.

Szünet után városunk közönségének ismét alkalma nyílt *Györy* Lajos gordonkajátékában gyönyörködni. Mostani szereplése sem érték, sem siker tekintetében nem maradt mögötte a régebbieknél. Meleg, bensőséges tapsot kapott. Zongorán *Melzer* Raimund hadnagy kísért. Utána ugyancsak *Melzer* hadnagy zongorakísérete mellett *Gál* István adott elő két kabaré dalt. Erős hajlamát ehhez a különleges művészethez szintén fölösleges újból hangsúlyoznunk: eddigi szereplése meggyőzhetett róla mindenkit, mennyire otthonos ebben a műfajban, ahol egyenrangú a szöveg és zene és ahol az érzékeltetés, a hatás kiváltása céljából biztos érzékkel hol a szöveget, hol a dallamot kell előtérbe helyezni.

Utolsó számnak ismét *Csanzky* százados szavalt el három költeményt. Különösen Petőfi „Az örült” jének német fordításban való előadásával ért el nagy hatást. Az az eredeti, diszkrét és mély felfogás, amely ennek a rendkívül nehéz költeménynek a tolmácsolásában megnyilvánult, bizonyíték arra, hogy *Csanzky* százados szavaló művészete előtt kiváló irodalmi érzéke minden nehézséget elhárít.

Fél tíz óraker végződött a minden részletében értékes, komoly művészi előadás. Utána a kisteremben izletes buffet és italok állottak a közönség rendelkezésére, majd rázendített Friczi cigánybandája s a pompás este kedélyes táncmulatsággal ért véget.

Hirek a gömöri közéletmezés és közellátás világából.

Megérkezett a dió. A város részére kintalt diómennyiség megérkezett s a rimaszombati üzletekben maximális áron (1 kg. 4 kor. 30 fillér) kapható.

Nincs élesztő. Alapos ostromnak voltak kitéve a rimaszombati kereskedők az utóbbi napokban, amikor is a közönség fokozottabb mértékben kereste az ünnepi kalács megsütéséhez szükséges élesztőt. Sajnos, sokan keserűen távoztak az üzletekből, mert vajmi kevés élesztőt kaptak a kereskedők. — A karácsonyi kalács a negyedik háborús évben ilyen bajok és mizériák között született meg.

Kommentár nélkül közöljük, hogy Rimaszombatban 40 korona egy kiló vaj ára s 1 korona 20 fillért kérnek egy tojásért. Minek ehhez kommentár?

Sósheringet osztott szét a Gömörmezei Áruforgalmi r.-t. a kereskedők között s a jó ízű heringet szívesen fogadja a közönség.

Jön a gyertya. Az olajközpont 23:1 mm. gyertyát utalt ki az alispánnak s úgy halljuk, hogy a gyertya leszállítása mihamarább megtörténik s jegyek ellenében kerül forgalomba.

A sertéshizlalás ellenőrzése. Az Országos Közéletmezési Hivatalt vezető miniszter 140.000. sz. rendelete szerint mindenki, aki háztartási vagy gazdasági szükséglet czimén akár saját részére, akár más számára sertést hizlal, továbbá mindenki, aki közszükségleti czélokra sertést hizlal, köteles hizlalás tényét a helyi hatóságnál nyolcz napon belül bejelenteni. Az ezentúl megkezdett hizlalást a sertések beállításának időpontjától számított 48 órán belül kell bejelenteni. A bejelentésnek tartalmaznia kell a sertések darabszámának és átlagos súlyának — a közfogyasztásra hatósági engedéllyel hizlalt sertéseknél ezenkívül a beállítás időpontjának is — pontos megjelölését. A hizlaló 48 órán belül köteles a helyi hatóságnál bejelenteni minden időközi változást, mely a sertések számában előáll. Az összes sertéshizlalásokról hatósági nyilvántartást kell vezetni. A helyi hatóság köteles meggyőződni arról, hogy a házi és gazdasági szükségletre bejelentett, valamint a földművelésügyi miniszter, illetve a törvényhatóság első tisztviselője által közszükségleti czélokra hizlalni engedélyezett sertéseket tényleg

beállították-e, visszaélés czélzatával nem cserélték-e ki, továbbá a sertések számában beállott időközi változásokat bejelentették-e, a hizlalás megfelelő takarmányozással történik-e s visszaélés e tekintetben nem fog-e fenn, továbbá afelől is, hogy a házi és gazdasági szükségleten felül sertéseket nem hizlalnak-e. E végből a hizlalást havonként legalább egyszer a helyszínén ellenőrizni tartozik. A helyi hatóság az ellenőrzési szemlélet első ízben két héten belül házról-házra, gazdaságról-gazdaságra járva köteles megejteni.

Minden megdrágult,

ami egy újság előállításához szükséges. Horribilis százalékkal szökött fel a papír ára, a nyomdai személyzet igénye hónapról-hónapra magasabb s hogy a régi áron ma nem lehet újságot csinálni, arra beszédes példa a fővárosi napilapok ismételt és legújabb áremelése.

Mi eddig a régi áron adtuk a „Gömör-Kishont”-ot, a nyomdatechnikai nehézségek megnyirbálták az oldalterjedelmünket, de tartalmilag igyekeztünk kompromisszumálni minden számba mindazt, amit olvasóközönségünk várhat tőlünk.

Nem szívesen tesszük, de a körülmények kényszerítenek annak bejelentésére, hogy **lapunk évi előfizetési árát 1918. évi január hó elsejétől kezdve az eddigi 10 koronáról 12 koronára emeljük fel s hogy az eddig adott kedvezmények nyújtására ezentúl képtelenek vagyunk.** A lap egyes száma az eddigi 20 fillér helyett 24 fillér lesz.

Mit fogunk adni ezért az előfizetési díjért?! Erre talán felesleges felelni is. Mi olvasóközönségünket oly erőteljes szálakkal érezzük magunkhoz fűzve, hogy azt hisszük, mindenki megvan győződve róla, hogy a régi törekvéseinkhez hiven a becsületesség hangján, az igazság és tárgyilagosság tollával írunk arról, ami ebben a vármegyében történik, írunk négy vagy hat oldalt, aszerint, amint a háborús viszonyok megengedik, de szívesen írunk majd újra 8—10 oldalt is, ha visszaállanak a békeidők normális körülményei.

Rimaszombat, 1917. deczember 15.

A „Gömör-Kishont” kiadóhivatala.

A jótékony célú intézmények figyelmébe. A „Gömör-Kishont” mindig szívesen és szeretettel adta oda hasábjait a jótékony célú intézmények és egyesületek rendelkezésére. Az utóbbi időben azonban egyes alkalmi adakozások, estélyek és színelőadások felülfizetési oly nagy terjedelmet kívántak meg, hogy azokat a mai nehéz és papirtalan kiadói viszonyok között leközölni teljesen képtelenek vagyunk. Ezton hozzuk tehát a vármegyebeli jótékony célú egyesületek vezetőségeinek s az egyes jótékony célú alkalmak rendezőségeinek szíves tudomására, hogy a köszönetnyilvánítások és felülfizetések leközölsére a következő év elsejétől nem vállalkozhatunk, illetve *csak a szokásos s a gömöri lapok kiadói kötelező díjak lefizetése ellenében lehetünk készek.* Nagyon természetesen nem vonatkozik ez azon adományokra, melyek szerkesztőségünkhöz érkeznek, mert ezeknek nyilvános nyugtázása kötelességünket képezi.

Hirek és vegyesek.

Karácsonyi trics-tracs.

I. (a leány) Mikor tánczolunk újra?

II. (a fiu) Ilyenek a rimaszombati lányok! Három éven át nem táncoltak s most, hogy belekóstoltak egy kicsit, azt hiszik, hogy ezentúl mindig így lesz. No de azért ne essen kétségbe. Lesz még muri ezen a télen, húzza még nekünk a két Lajos a csárdásokat.

I. Reményilem is. Na most igazán sokat mulattunk. A Szent György-Czéhes estéken volt egy kis táncz, a diák kabaré után mesésen mu-

lattunk, a 80 as estélyen pedig úgy táncoltunk, mintha nem is lenne háboru. Ugy megszerettük a nyolczvanas tiszteket, hogy sohasem hittük volna. Hiszen ezek nagyszerű fiuk. A csárdást egy kettőre megtanulták s a kedves alezredes épen oly szívesen járja, mint a mosolygó *Gross* kapitány vagy a szép *Tautscher* Vili vagy a hosszú *Seidl*.

II. Ők is számitanak erősen arra, hogy a megalapozott barátságoknak nem lesz egyhamar vége. Nem is gondolja, mennyire örülnek a Szilveszteri mulatságnak, amit a Hungáriában rendez egy kedves műkedvelői gárda.

I. Nem tudja még ennek a Szilveszteri estélynek a műsorát?

II. Ha tudnám is, akkor sem árulnám el.

I. Jesszus, de kegyetlen maga! De csak azt elárulhatja, hogy mi van a jövő évi mulatság-programmon?

II. Hát először is lesz egy kedélyes kaszinói teaestély. Január első felére tervezik. Azután a 16 os honvédek hete következik. Hadikiállítás lesz a 16 ik honvédegyalogezred tróféáiból s ezzel kapcsolatban ötórás teák, hangverseny — az ezred nagyszerű cigányzenekara is eljön!

I. Kitudó lesz! Hallom, hogy februáriusban valami igen nagy céccó készül.

II. Erről még nem szabad beszélnem, az nagy meglepetés lesz, annak igen fognak örülni a rimaszombati lányok.

I. Már előre örülök! Mit hoz magának a Jézuska?

II. Bár hozna valamit. Rám férne. Csókolom a kezeit. Boldog és kellemes ünnepeket!

I. Pá! Magának is minden szépet! —ár.

Előfizetőinknek, olvasóinknak, munkatársainknak és jóakaróinknak kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván

A „Gömör-Kishont” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Beteg az alispán. Dr. *Fornet* Gyula alispán több nap óta meghűlés folytán gyengékedik. Betegsége alatt dr. *Söldos* Béla várm. főjegyző helyettesíti.

Szünetelő főrendiházi tagság. A főrendiház ez év deczember hó 15-én tartott ülésében a főrendek névjegyzékébe bejegyezte gróf *Serényi* Béla örökös jogu főrendiházi tagsági jogának országgyűlési képviselővé történt megválasztása folytán való szünetelését és neve mellé a „képviseelő” jelző alkalmazását.

A király és Kardos dr. Az aradi gyermekmenhelyhez igazgató főorvossá kinevezett dr. *Kardos* Géza főorvos, ki a 15 ik lövészredhez van beosztva, két érdekes fényképfelvételt küldött folyó hó 9 iki levél kíséretében édes anyjának: özv. *Kohn* Adolfnának. — Az egyik felvétel deczember 5 én készült, a mikor a fegyvernyugvás alatt orosz tisztekkel és egészségügyi személyzettel a mieink összejöttek, s karanfogyva barátkoztak egymással s a kép közepén látjuk a főorvost is egy oroszszal karöltve. A másik kép deczember 8 iki felvétel. Kitudóan sikerült kis kép, mely azt a pillanatot mutatja be, mikor *Károly* király a kivezényelt diszasszálój orvosával: dr. *Kardos* Géza főorvossal kezét fog. A király ugyanis szemlélet tartott a csapatok felett folyó hó 8 án kemény, csikorgó hidegben s mikor *Urbánszky* altábornagy bemutatta dr. *Kardos* főorvost a királynak, s Felsőge melegen érdeklődött a zászlóalj egészségügyi viszonyai iránt s a kedvező válaszra a király örömet fejezte ki németül. Az altábornagy jelentette a Felsőgnek, hogy a főorvos magyar, mire magyarul kezdett vele beszélgetni s kérdezte, hogy jut magyar létére az osztrák landwehrekhez, mire a főorvos válaszolt, hogy oda lett vezényelve. A király aztán kezét nyújtott, melegen megrázta a kezét *Kardos* doktornak, ki legnagyobb elragadtatással volt eltelve a király kedves, nyájas, barátságos és fesztelen modorától. „Szelid, világos-kék szeméből szinte árad a jószág s az emberek iránti szeretet”, — írja a főorvos soraiban anyjának, kire fia boldog érzése méltán jólesően hat.

Kinevezések. A pénzügyminiszter *Hámos* Dezső pénzügyi titkárt, kit vármegyénkhez rokonsági kötelekek fűznek, a budapestvidéki pénzügyigazgatósághoz a IX. fizetési osztályban való meghagyással földadónyilvántartási biztos-

sá nevezte ki. — **Nadányi** Zoltán végzett joghallgatót a gyulai pénzügyigazgatósághoz, — a rozsnói származású **Szilvássy** Ferencz magánhivatalnokot pedig a sátorlajuhelyi pénzügyigazgatósághoz ideiglenes minőségű adóügyi biztosokká nevezte ki a miniszter.

Két esküvő. Csizi **Molnár** István mérnök, néh. Csizi Molnár József fia f. hó 20 án tartotta esküvőjét Révfülöpon **Sáry** Mártával; hugát, a bájos és kedves **Arankát** pedig f. hó 27-én délután 3 órakor vezeti oltárhoz **Tornyai Rigó** Balázs méneskari főhadnagy.

Műtanrendőri bejárás. Fülöp Szász Cöburg göthai herceg ő Fensége murányi uradalmában épített erdei iparvasutak műtanrendőri bejárása folyó hó 13 án történt meg Murányalján, a hol egy 5'4 km. kosszu és 14-én Ágostonlakon, a hol egy 10 km. hosszú vasutovonal épült a szél és hőtörések és az állandó erdei termékek kiszállítására. Gömörvárm. törvényhatóságát Szeman Endre prelátnak és Wuffka Ernő műszaki főtanácsos képviselték. A két iparvasut a forgalomnak átadott. Mindkét vasutat a Coburg hercegi erdőrendezés tervezte és építette.

Karácsonyi szünidő. Iskoláinkban a mai nappal az egész vonalon megkezdődött a karácsonyi szünidő. A főgimnáziumi tanulók karácsonyi vakációja két hétig tart, tehát január 6 án Vizkeresztkor végződik. Az állami polgári és elemi iskolák szünidője január 3 án ér véget.

Szép adományok. **Putnoky** Móricz, vármegyének népszerű főispánja a m. kir. áll. gyermekmenhelyben gondozott apróságokra is gondolt a közelebbi karácsonyi ünnepek alkalmából a menhelyben felállítandó karácsonyfára — szíve nemes sugallatát követve — száz koronát adományozott. Ugyan e célra **Somossy** Lipót pénzügyi tanácsos felesége is 20 koronát juttatott. Az intézet vezetősége ez uton is hálás köszönetet mond a nemeslelkű adományozóknak.

Katonai érdemkereszt. Faji **Fáy** István vármegyei másodfőjegyző, a 2. huszárezred tart. hadnagya, az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért a hadiékítményes 3. osztályu katonai érdemkeresztet kapta a kardokkal.

Katonai kitüntetések. A katonai érdemkereszt 3 ik osztályát a hadiékítménnyel és kardokkal kapták az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismeréséül: **Lauffer** Sándor, **Erdensohn** János és **Nagy** Béla 25. gyalogezredbeli tart. főhadnagyk. — A király elrendelte, hogy az ellenséggel szemben tanúsított vitéz és önfeláldozó magatartásáért dr. **Dapsai Dapsy** Győző, a budapesti honvédhelyőrségi kórházhoz beosztott népfelk. ezredorvosnak a legfelsőbb dicséret elismerés a kardok egyidejű adományozása mellett újból kifejeztessék.

Hazai földben. E hó 5 én érkezett meg a román fronton hősi halált halt kis- és nagypalugyai **Palugyai** Lajos 16-os honvédhadnagy, a signum laudis és bronz vitézségi érem, valamint a **Károly**-csapatkereszt tulajdonosának a holtteste Putnokra, hogy átadják annak a földnek, amelyért küzdött, vérezett és amelyért legdrágább kincsével, életével fizetett. A fiatal hőst nagy részvét mellett temették el.

Halálozások. A múlt héten szokatlanul sok haláleset fordult elő városunkban: **Molnár** Ferenczné szül. Turóczy Julia f. hó 15 én 68 éves korában halt meg. 18-án temették nagy részvét mellett. **Simon** Mihály ref. lelkész megható beszéddel bucsuztatta el. Az elhunytban dr. **Molnár** Ferencz törvényszéki bíró, tart. főhadnagy, édesanyját gyászolja.

Demkovics János áll. erdőőr f. hó 15 én 68 éves korában hunyt el. Kiterjedt család, köztük fia: **Demkovics** János, a Gömörmegyei takarékpénztár és Hitelbank könyvelője gyászolja az elhunytat. 17 ikén temették.

Lenner Ödön 17 éves főgimn. tan. — özv. **Lenner** Gyuláné fia — f. hó 17 én hosszas betegség után elhunyt. Temetése f. hó 20 ikén délután ment végbe a tanárok és volt tanuló társai őszinte részvéte mellett. A ravatal felett **Simon** Mihály ref. lelkész tartott megható beszédet.

Özv. **Beregszász** Béláné szül. Faluba Berta — valamikor jó napokat látott, de öregségére szomorú sorsra jutott asszony, — f. hó 15-én 67 éves korában meghalt. 17 ikén temették.

Csorba Piroska, a Stech-féle üzlet régi alkalmazottja f. hó 20 ikán 51 éves korában elhunyt. F. hó 22-én temették.

Kaskow János tarnowkai (Galicia) származású 80. gyalogezredbeli katoná, 21 éves korában f. hó 13 ikán a Vöröskereszt kórházban meghalt. 15 ikén temették a közpórház hullaházából.

Pertis József cigányzenész, a majálisok régi kedvelt „Guncsi”-primása f. hó 22 én 67 éves korában hosszas betegség után a közpórházban meghalt.

Hadegészségügyi előadás Rimaszombatban. A m. kir. honvédelmi minisztérium hadsegélyző hivatala a közel jövőben egy nagyszabású hadegészségügyi előadást készülni rendezni Rimaszombatban, melyet dr. **Müller** Vilmos fog megtartani s amelynek helyi előkészítésére a hadsegélyző hivatal **Gál** István vármegyei aljegyzőt, szerkesztőnkert kérte fel.

Tompa ismeretlen levele. Érdekes Tompa-levelet közöl **Kálniczky** Géza a Kassai Újságban. A levelet koszorús költőnk a schwechati hadjáratból írta 1848 ban. Ott járt ugyanis akkor, mint a rimaszécsi nemzetőrök második századának táborigazgatója. A Lajta melléki Bruckból küldte Tompa ezt a levelet október végén **Fáy** Miklósnak. A rimaszécsi zászlóalj parancsnoka gróf **Almásy** Albert mellett **Draskóczy** Sámuelnek Gyula fia lett a segédtest. A tisztikarban volt **Szentmiklósy** Antal első alispán, **Fáy** Miklósné fivére, **Szentmiklóssy** Gusztáv, **Bornemisza** Sámuel, **Bodon** Antal, **Putnoky**, **Ragályi**, **Sebők**. Kisebbség esatározások után átmentek a Lajtán s a gömöri zászlóaljat egy falu ostromára akarta az ezredes küldeni, de **Móga** fővezér visszavonulást rendelt el. A schwechati esatát 1848. okt. 30-án elvesztették. A gömöriek közül **Kollman** százados és **Szentmiklóssy** Gusztáv hadnagy több nemzetőrrel elesett. **Dancs** László kövecsesi földbirtokosnak egyik lábát szakította el az ágyugolyó. Tompa a nemzetőrök nagy részével karácsonyra már hazakerkezett.

Tanügyi hírek. A kultuszminiszter **Váry** László rozsnói iparos tanonc iskola igazgatónak 25 éves, ügybuzgó és eredményes működéséért elismerését nyilvánította, **Horváth** János gömörpéterfalai közs. isk. tanítót az ottani áll. iskolához kinevezte. A katonai behívások folytán megüresedett felekezeti iskolákhoz kinevezte: **Gövel** Henriette, **Jakab** Mária és **Ondera** Borbála okl. ovónöket áll. ovónökké és szolgálattételre a gerliczei ág. ev., a nemesradnóti ref. és a gömörpéterfalai áll. iskolához osztotta be őket. **Matheidesz** Jolán gerliczei ág. ev. iskolához beosztott áll. tanítónő a kiskőrös-erdőteleki, **Vass** Katalin nemesradnóti ref. iskolához beosztott áll. tanítónő a dömsödi ref. és **Gazdikné** Mihalitska Ilona gömörpéterfalai áll. isk. tanítónő a salgótarjáni áll. iskolához lett beosztva. Kinevezte továbbá **Rózsáné** Gintzig Mária okl. tanítónőt s a rimaszombati áll. el. fiúiskolához lett beosztva. Áthelyeztetett **Kovácsné** Rettegé Julia koháryházi áll. isk. tanítónő a majláthfalvi, **Veronás** Dezső koháryházi áll. tanító a parázi áll. el. iskolához, **Porsaits** Laura okl. polgári iskolai tanítónő a putnoki áll. polg. iskolánál helyettesként lett alkalmazva. **Bencsik** Gyula baraczi róm. kath. iskolához lett megválasztva. A főispán a putnoki áll. el. iskola gondnoksági elnökévé **Válther** Gyula földbirtokost, alelnökévé **Páyer** János alesperes plebánost, tagokká **Dancsek** Gyula közs. főjegyzőt, dr. **Seres** István ügyvédet, Gy. **Farkas** Gyula bankigazgatót és **Keresztessy** József uradalmi intézőt nevezte ki, a martonházi áll. el. iskolához gondnoksági elnökévé **Liczey** János máv. előjárót, alelnökévé **Jancsy** Imre bányamérnököt, tagokul **Pambay** Sámuel bányafelőr, **Stempel** Vilmos iparost és **Jánosdeák** János földművest nevezte ki, az oláhataki iskolához pedig gondnoksági elnökévé **Vrablicza** Béla ev. lelkészt, alelnökévé **Kleiner** Károly gócsi körjegyzőt, tagokul **Németh** Zoltán főmérnököt és **Schiffer** József kereskedőt nevezte ki.

Diszgyűlés a polgári iskolában. A helybeli áll. polg. leányiskolában f. hó 20 án ténylesen sikerült ünnepélynek nevezhető diszgyűlést rendezett a Tompa önképzőkör. A tornacsarnokot zsufolásig megtöltötte a díszes és nagyszámú közönség, mely mindvégig élvezettel hallgatta a változatos műsort. Az egyes számo-

kat **Tóth** Belly önképzőköri jegyző ügyesen konferálta. Az elnöki megnyitót **Matolcsy Klára**, az önképzőkör kedves és rokonszenves elnöke tartotta; majd **Mispál** Mariska tetszetősen szavalt, **Eichner** Lili jól zongorázott **Csinosan** és nagy tetszés mellett szavaltak: **Lengyel** Malvin, **Szabó** Rózi, **Mészáros** Ildikó és **Veres** Ilonka, mindnyájan ügyesen mozogtak és meleg tapsokban volt részük. Megérdemelte a lelkes tapsvihart **Lévai** Ilonka is, ki egy énekszám kedves előadásával szerepelt. **Matolcsy Klára** szabatos kiséréte emelte az ügyes énekszám sikerét. A zongorán később **Baltazár** Erzsébet és **Weizer** Vilma játszottak dicséretes technikával, általános tetszés mellett. **Halgas** Mária és **Kovács** Erzsébet **Benedek** Elek „Falun” című dialógját adták elő ügyesen, szép sikerrel. Egy költői színjáték volt tetszetős befejezése az igazán sok izléssel és elismerésre méltó buzgalommal rendezett ünnepélynek. A „Hadiárvák” volt a címe a darabnak, melyben különösen méltó tetszést arattak: **Andrási** Margit, **Budai** Jolán, **Csizi** Jolán, **Perecz** Erzsébet és **Szepesi** I. Az égiek csillagzó szép jelmezében közreműködött **Adám** Mária, **Beck** Aranka, **Bébkovics** Margit, **Derekas** Margit, **Gyémánt** Etelka, **Kovács** Ica, **Szakall** Laura, **Tóth** Erzsébet, **Witt** Erzsébet és **László** Anna. A diszgyűlés rendezésében az érdem **Jakovetz** Ilonka tanárnőt illeti.

Karácsonyfa ünnepélyek. A **Vöröskereszt** kórház karácsonyfa ünnepélye f. hó 24-én délután 4 órakor lesz.

Rimaszombat és vidéke jótékony négylete karácsonyfa ünnepélyét f. hó 22 én szombaton délután 4 órakor tartotta a rimatamásfalvi Ház-tartási otthonában a közönség élénk érdeklődése mellett.

A tisztviselők dohánya. Az elmúlt napokban osztották szét a rimaszombati tisztviselők deczember havi dohányjárándóságát s a tisztviselők keserűen látták, hogy a karácsonyi ünnepekre sem kapnak jobb cigarettát, mint **Drámát** és **Dunát**. Szép a pénzügyigazgatóságtól, hogy nem akarja a drága és finomabb cigaretták élvezetére rászoktatni a kevésbé pénzü tisztviselőket, de azért mégis furcsa, hogy a dohány elosztása rendszerint a változott idők társadalmiságát oly könnyen megértette s ehhez híven a drága cigarettákat a falura küldi ki s a tisztviselői intelligenciát **Drámával** traktálja.

Közgyűlések. A gömörmegyei kereskedelmi részvénytársaság közgyűlését f. hó 29 én tartja.

A Gömörmegyei Áruforgalmi r. t. rendkívüli közgyűlése a Nép- és Iparbankban 29 én d. u. 3 órakor lesz.

A rimaszombati Konzervgyár r. t. rendkívüli közgyűlése a Takarékpénztár helyiségében 29 én d. u. 4 órakor lesz.

A rimaszombati Takarékpénztár rendkívüli közgyűlését deczember 31-én délelőtt 10 órakor tartja.

Nyugtázás. **Csasztkóczy** Károly Meleghegyről 40 koronát küldött szerkesztőségünknek, melyből 10 korona a 16 os honvédek özvegyei és árvái, 10 kor. a vak katonák, 10 kor. a vöröskereszt egylet és 10 kor. a nyomorék gyermekek karácsonyára lett fordítva. — **Hallgass** János rimaszombati lakos 40 koronát küldött szerkesztőségünkbe, melyből 20 kor. a vak katonák és 20 kor. az elesettek özvegyei és árvái javára szolgál. — **Szántó** Sándorné Tiszolcztól 15 koronát küldött nekünk, melyből 5 kor. a nyomorék gyermekek, 5 kor. a vöröskereszt és 5 kor. a négyesület karácsonyfája javára lesz eljuttatva.

Táncmulatság Rimaszécsen. A Rimaszécsi Ifjúság f. hó 26 án a „Nagyvendéglő” nagytermében az „elesett hősök árvái javára” esti fél 8 órakor színelőadással egybekötött táncmulatságot rendez.

Apolló Színház. E héten az Apolló állandó színházban ismét jó, vonzó program volt. Szerdén sikerült slágerdarabot látnunk, s most szombat vasárnapra: **Szent Péter esernyője**, az ország minden részében nagy hatást és élénk tetszést keltett film van műsoron rendezés hely-ákkal.

Ünnep első napján „**Boldogság kapuja**.” Szerelmi történet. — Ünnep második napján „**Arany füst**” dráma. — Deczember 29—30, szombat—vasárnap „**Szerelem rabja**.”

Házasság. Kisházy József zászlós e hó 17 én tartotta Miskolczon esküvőjét szük családi körben Vecsey Ilonkával. Az esküvőn a menyasszony nagybátyja Vajda Pál lyukvapusztai nagybirtokos is részt vett.

Karácsonyi mese-délutánt rendezett apró növendékeinek a „Rimatamásfalvi All. Kisdédóvó“ hivatásos, kiváló vezetője. Úgyes alkalmi beszéd- és értelemgyakorlat keretében magyarázta meg az emberszeretet legszébb ünnepeinek: a karácsonynak nagy erkölcsi jelentőségét. Különösen ma: a világháboru, a gyűlölködés véres, borzalmas napjaiban! Az összes gyermekek állandó foglalkoztatása mellett díszítették fel egy az égi angyalok karától hozott apró szeretet fát, melyet kedves dalok, apró versek előadása közben ajánlottak fel a legjobb gyermeknek: a hófehér ruhába öltözött kisdédó Jezusnak. Majd egy égi, gyönyörű angyali hívó énekszóra bevonultak a foglalkoztató teremben felállított ragyogó karácsonyfa alá, melyet a szülőknek a kisdédóvó nemes munkájába bevont aldozat-készsége és az óvónő: Györy Erzsébet szeretete és hivatásos munkaképe díszített fel a háborus viszonyokhoz alkalmazkodó finom izléssel. Minden gyermek kapott valami kedves ajándékot. Minden szülő és nagyszülő, özvegy és érdeklődő vendég a szívében meleg érzéssel, egy stilszerűen rendezett, kitűnően sikerült kulturális jóleső tudatával gratulált Györy Erzsébetnek. A helyben lakó királyi tanfelügyelőség kínos feltűnést keltő távollétét enyhítette a derék Andrik János elnök talpraesett felszólalása, aki a gondnokság és a szülők nevében mondott keresetlen szavakkal meleg köszönetet a népszerű óvónőnek. A Rimavölgy megjelent óvónői a karácsonyi együttérzésnek és a hivatottól továbbtanulás vágyának adták követendő példáját.

Az orvosi díjak emelése. Lapunk múlt számában jeleztük, hogy az országban mindenfelé emelik az orvosi díjakat a legutóbb Hajdumegyében, Losoncban, Besztercebányán, Kassán, Miskolczon emelték fel az orvosok eddig is rendkívül alacsonyan megállapított díjazásukat. — Az óriási és még mindig rohamosan emelkedő általános drágaság fokozott mérvben érinti az orvosi kart, melytől a közönség önfeledőzést, nagy munkásságot, de emellett társadalmi aldozat-készséget is vár. Általában mindenütt bele is nyugszik a közönség a minden tekintetben indokolt díjemelésbe, mert hiszen a közönség érdeke is az, hogy egészségét az anyagi gondoktól mentes orvosi karra bizza. A szegény néposztályt az orvosok új megállapodása nem érinti, csupán a közönség azon tehetősebb részének szolgál irányítóul, mely az orvosok nehéz, fáradságos, sokszor önfeláldozó munkásságát eddig nem méltatta eléggé anyagiilag. — Az ideális hivatást teljesítő orvosi karra a háboru ezer baja és drágasága ónsúlylyal nehezedik s ezért munkájuk jobb és megfelelőbb díjazását kell igényelniük.

A rimaszombati orvosok új megállapodása 1918. január 1-től érvényes a látogatási és rendelési díjakra vonatkozólag, a házi orvosi évi díjra vonatkozólag azonban már 1917. évre is érvényes.

E szerint:

1. Rendelési díj az orvos lakásán nappal: 6 korona.

2. Látogatási díj a beteg lakásán nappal: 8 korona.

Éjjel: 8 órától reggeli 7 óráig rendelésnél és látogatásnál ezen díjak kétszeresen számítatnak, s amennyiben hosszabb kezelésről van szó, úgy a rendelési, mint a látogatási díjknál mérséklésnek van helye.

3. Orvosi tanácskozáért a consilium előtt vagy közvetlen utána, a tanácskozásra meghívott orvos kezéhez nappal legalább 25 kor., éjjel ennek kétszerese fizetendő a két orvos részére.

4. A házi orvosi évi díjazás minimuma — más, eddigi megállapodás hiányában már 1917. évre vonatkozólag is: 150 korona. Kisebb vagyoni és fizetési tisztviselőknél, iparosoknál, valamint olyanoknál, kiknél az orvos nem vétett nagyobb mértékben igénybe, egyelőre az eddigi díjtétel marad érvényben. Azon házaknál, hol az orvos fokozott munkássága és gyakrabbi látogatása szükséges, természetesen magasabb díjazás igényelhető.

5. Mindennemű műtét, speciális vizsgálat vagy külön kezelés, valamint szülésnél való közreműködés esetenként külön díjazandó.

Segélyezés a Szurmai-alapítványból. A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint a Szurmay Sándor alapítványból a segélyezések megkezdődtek. Eneftogva a honvédség, népfelkelés, esendőség azon tisztjei, lelkészei és tisztviselői, akik a háboruban rokkantak lettek vagy hadisérültekké váltak és segítségre szorulnak, továbbá a hősi halált halt vagy a harcztéren szerzett betegségek következtében síhalt tisztok özvegyei és árvái ezen segély iránti kéréseiket benyújthatják. A szükséges irlapok minden polgármesteri hivatalban és községi előljárósnál rendelkezésre állanak.

Sikerés nyomozás. Még múlt hóban a Rimatamásfalva melletti erdőben egy faodújában elrejtve találtak a katonák egy körülbelül háromhetes fiamagzat hulláját. Az esetet bejelentették s a bíróság elrendelte a bűnös anya nyomozását. A csendőrség a nyomozás eredménytelenségét jelentette, mire városunk erőlyes rendőrkapitánya: Fábry Zoltán személyesen indította meg az alapos és körültekintő nyomozást, mely — mint halljuk — sikeres is volt, mert már kinyomozta a tettest.

Előmunkálati engedélyek. A kereskedelemügyi miniszter Igló r. t. város közönségének a cs. és kir. szab. Kassa-Oderbergi vasut Igló állomásából kiindulólag Merényen át a m. kir. államvasutak Batlér állomásig, valamint Merényenél kizárólag Szepesremete érintésével Szomolnokhutáig vezetendő rendes nyomtávú gőzüzemi helyi érdekű vasuti vonalra az 1916. évi deczember hó 29-én 95782. sz. alatt kelt rendelettel kisdott és legutóbb a folyó évi január hó 9 én 507. sz. a. kelt rendelettel megújított előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy év tartamára meghosszabbította.

Főpásztori körlevél. Megjelent Balázs Lajos roznói püspök f. évi XVIII. sz. főpásztori körlevele, amelyben a Codex Juris Canonici hatályba lépett rendelkezéseinek végrehajtásáról ad utasításokat. Szól a husvétii gyónás idejéről, a házassági tiltott idő módosításáról, Urnapja és Sz. József ünnepéről, az új bűnti fejelemről. Utasítást ad továbbá az igehirdetésről szóló XV. Benedek-féle új rendelet végrehajtásáról. A katonák karácsonya javára gyűjtést rendel. A katolikus irányu vetítéses előadások részére képkölcsönző központ létesült s ezt ajánlja a főpásztor. Ugyancsak ajánlja Jézus Szíve napját. A harangok szükség esetén felhuzott vasínakkal pótolhatók s azokra mért kalapácsütések elég jó hangot adnak. Jelenti, hogy a közoktatási minisztérium átirata szerint magánaton képesített óvónők magánaton is szerezhetnek tanítónői képesítést.

A Társaság „Király“ száma karácsonyi ajándéknak külső díszre és belső tartalomra egyaránt értékes, szép albummal lepte meg olvasóit A Társaság. Az ünnepi szám a koronázás első évfordulója alkalmából teljes egészében a király személyének van szenteive. Felöleli a legfőbb hadar ifjú éveinek és egyéves uralkodásának jelentős eseményeit, jellemrajzokat, epizódokat és leírásokat közül, szelbnel szebb fotográfiákat ad IV. Károly királyról és családjáról. A „Király“ szám közleményeinek élén az uralkodó család néhány érdekes tagjának emléksorait olvassuk, majd Csernoch hercegprimás, Wekerle Sándor miniszterelnök, Pallavicini György őrgróf államtitkár, Baltazár püspök és más közéletű kitűnőségek írásai következnek. Hosszabb cikkekkel és közleményekkel szerepelnek: Eisner Bubnai Vilmos, Reich Árpád, Debay István, Körmendy Viktor és mások. Az ünnepi számot A Társaság előfizetői ingyen kapják, a nem előfizetők 3 koronáért rendelhetik meg A Társaság kiadó hivatalában Budapest, IV. Reáltanoda-utca 18.

Jótekonny adomány. Salvendi Gyuláné urnő Rakottyásról 20 koronát adományozott az izr. nőegyletnek, mely nemesszivü adományt ez uton is hálás köszönettel nyugtáz az elnökség.

Koszorúmegváltás. Rimaszombat és Vidéke jótekonny Nőegyletének Loysch Ödön főgimnáziumi igazgató koszorúmegváltásul Lerner Ödön emlékezetére 10 koronát adott. Hálás köszönettel nyugtázza az elnökség.

Nyugtázás. Rimaszombat és Vidéke jótekonny Nőegyletének háztartási iskolájának Putnoky Mária né főispánné öméltsága egy fél serűst ajándékozott. Az egész egyesület nevében mélyen érzett, hálás köszönetet mondva, forrón kívánjuk, fakadjon annak a magasztos emberszeretnek nyomán, mely a nehéz idők által fokozott nyomort ily nagyarányu jótekonny-sággal enyhíti, öröm és boldogság nyerjen meghallgattatást a hálás pártfogoltak buzgó imája, melylyel öméltsága életére Isten minden áldását kéri. Az elnökség.

Nyugtázás. A „Vörös kereszt“ egyesület céljaira vettük és hálás köszönettel nyugtázuk a következő szives adományokat:

A katonák karácsonyára: Máthé Jenőné 10 k, Egy nemes szivü adakozó, ki magát megnevezni nem akarja 50, Kubinyi Bertalanné Várgede 6, özv. Okolicsányi Jánosné 2, Lengyel Györgyné 2, özv. Bornemisza Istvánné Bátka 10, Bornemisza Elemér Bátka 10, Somossy Lipótné 20, Lukács Gézáné 10, Gede Istvánné 30, Geyer Dusy 10. dr. Cziner Miksáné 10, N. N. 25, dr. Fekete Tiborné 10. N. N. 20, Klein Herman Klenócz 20, Sebők István és Sebők Borbála Zsip 4, Sebők Sándorné Zsip 2, Sebők József bíró és neje Zsip 4, Fodor Jenőné 5 korona.

Természetben: Sebők Józsefné Zsip 1/2 kg. vaj, Stech Kálmánné 25 matring pamut felvarráshoz, Lukács Gézáné 6 pár harisnya felfejtve felvarráshoz, dr. Krausz Gyuláné egy kosár alma a katonák karácsonyára, pamutok, czérnák, Jellinek Bertalanné 5 kg. 0 ás liszt.

Az elnökség.

Nyugtázás. Rimaszombat és Vidéke jótekonny Nőegyletének karácsonytájára vettük és hálás köszönettel nyugtázuk a következő szives adományokat: dr. Krausz Gyuláné egy kosár alma, dr. Cziner Miksáné 5, Reiner Lajosné 4, Bernáth Gyuláné 4, dr. Baksay Dezsóné 5, Terray Istvánné 2, dr. Söldos Béláné 10, Gede Istvánné 10, Geyer Dusy 5, Lukács Gézáné 5, Somossy Lipótné 20, dr. Törköly Józsefné 20, Lengyel Ivánné 2, Tóth Mihályé 2, Heksch Bertalanné 30 drb gyertya és egy doboz czukorka, Kubinyi Bertalanné Várgede 6, Füllinger Jánosné 2, dr. Fekete Tiborné 10, Fodor Jenőné 5, Komáromy Istvánné Nándorvölgy 4, özv. Ragályi Gézáné 10, Wuffka Ernő 4, Máthé Jenőné 6 korona. — A karácsonyt, mint minden évben, most is rimakokovai Knöpfler Károly adta, miért külön hálás, forró köszönetet mond az elnökség.

Köszönetnyilvánítás. A nyomorék gyermekek karácsonyára a következő adományokat vette át köszönettel Lukács Gézáné: Árvay Györgyné egy építő kezűt, Heksch Bertalanné egy doboz czukorka és egy csomag gyertya, dr. Krausz Gyuláné egy kosár alma, Hankó Pálné Vereskó 2 k, dr. Cziner Miksáné 5 k, Jellinek Jakabné 3 k, Széman Endre 10 k, Somossy Lipótné 20 k, özv. Mészáros Kálmánné 3 k, Lengyel Ivánné játékok, ruha 3 k, Káposztás Józsefné 2 k, Tóth Béláné játékok, Kubinyi Bertalanné 6 k, Lengyel Györgyné 2 k, özv. Okolicsányi Jánosné 2, Gede Istvánné 10 k, Geyer Dusy 5 k, Váry Jánosné 2 k, Jády Ferenczné Almágy 20 k, Percz Béláné játékok, özv. Szabó Lászlóné 2 k, Tóth Mihályé 2 k, dr. Törköly Józsefné 20 k, Szabó Elemér és neje 30 k, Madarassy Anna és Margit Oldalfala 10 k, egy igen jó akarókn 25 k, egy sorsüldözött anyától 5 kor., Fodor Jenőné 5 korona. Dr. Baksay Dezsóné alelnöknő a következőknek mond ezuton hálás köszönetet a hozzáküldött szives adományokért: Csetneki Gyürky Pálné 2, Baráth Károlyné 2, Bernáth Gyuláné 4, Eperjessy Józsefné 2, özv. Terray Istvánné 2, Söldos Béláné 10, Szakall Andrásné 4, Komlóssy István és neje 5 korona és 10 pár harisnya, szövetek, sapkák és czérnák, Baksay Dezsóné alma, sütemény és 10 korona, dr. Weinberger Rezsóné könyv, játékok és 5 kor., Zmeskál Józsefné egy nagy kosár alma és 20 kor., Samarjay Jánosné 10 k., Szoyka Pálné 18 doboz játék azonkívül 12 drb különböző játék és puskák. Ifj. Rábely Miklós toltartók, könyvek és játékok. — Gál István titkár ezuton ismeri el, hogy Föcher Gyula századostól 20 koronát, Csaszkóczy Károlytól Meleghegy 10 koronát vett át e nemes célra.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett boldogult férjem elhunyt alkalmával részvétük kifejezése és a temetésen való megjelenésükkel mély fájdalmainkat enyhítették, ezúton is hálás köszönetet mondok.

Felsővály, 1917. december 4-én.

Özv. id. Felföldy Ottmárnó.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik forrón szeretett boldogult nőm elhunyt alkalmával részvétük kifejezése és a temetésen való megjelenésükkel mély fájdalmainkat enyhíteni kívánták, ezúton mondok hálás köszönetet.

Rimaszombat, 1917. december 21.

Id. Molnár Ferencz.

Szerkesztői üzenet.

Dr. F. L. Pécs. „Gömöri Ujság“ Rimaszombat, a „Rozsnyói Híradó“ Rozsnyó, „Sajóvidék“ Rozsnyó, „Dobsina és Vidéke“ Dobsina, „Murányvölgye“ Nagyrőce

Nyilt-tér.

E rovat alatt közltekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Rozsnyó r. t. városi rendőri büntető bírósága.

1916. kih. 563. szám.

Rozsnyó rendezett tanácsú város rendőrkapitánya, mint rendőri büntető bíró, (a vád képviselőjében ügyészi m., szakképviselő, magánvédlő részvétele mellett) *tejhamisítás* kihágással védolt *Vojdicsek Anna* kihágási ügyében Rozsnyón 1916. november hó 8-án megtartott nyilvános tárgyalás után következőleg

ítélt:

Vojdicsek Anna 51 éves, r. k. vallásu hajadon, gyöngyösi születésű, magyar honos, tejkészítő foglalkozásu, vagyontalan, berzétei lakos terheltet bűnösnek mondja ki az 1895. évi XLVI. törvényezikk 1. § ába ütköző *tejhamisítás* kihágási cselekményben, melyet a terhelt az által követett el, hogy erősen vizezett tejet hozott forgalomba és ezért a 3. § c. pontja alapján a Kbtk. 21. § á alkalmazásával tíz napi elzárást helyettesítő 200 korona fős és 200 kor., összesen 400 kor. pénzbüntetésnek az 1901. évi XX. t. cz. 23. § ában jelzett és a 34824—1910. sz. B. M. r. jóváhagyott s a 3789—1910. számú vármegyei közgyűlési határozatban megjelölt céljára 15 nap különbeni végrehajtás terhe alatti megfizetésre ítélem. A kiszabott pénzbüntetés helyébe az 1879. évi 40. t. cz. 22. § á alapján behajthatatlanság esetén 10 napi önköltséges elzárás lép.

Az eljárási költségek vegyvizsgálati díj 8+8 összesen 16 kor., azaz tizenhat koronában állapítatik meg, melyeket a terhelt 15 nap különbeni végrehajtás terhe alatt egyetemlegesen megfizetni köteles.

Megokolás:

A m. kir. vegyvizsgáló állomás szakvéleménye szerint a tej erősen vizezettnek bizonyult. A hamisítót kinyomozni nem sikerült, ennél fogva a tej hamisításáért senkit sem lehet megbüntetni; ellenben meg kellett büntetni a terheltet, mert a mintavételi letétjegyzőkönyv tanúsága szerint ő árusította azt a tejet.

A büntetés kiszabásánál súlyosbító körülményül vétetett, hogy terhelt már *hasonló kihágásért büntetve volt.*

Jelen ítélet a felek előtt a 15 napi felebbeszési jog érvényesíthetőségének — a megemlítésével — előszóval kihirdetettvé, Vojdicsek Anna terhelt az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

Rozsnyó, 1916. évi november hó 8-án.

Riedt, rendőrkapitány,
mint rendőri büntető bíró.

Gömör és Kishontvármegye alispánja, mint II-od foku rendőri büntető bíró. 430. kih. 1916. sz.

Gömör és Kishontvármegye alispánja, mint a közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt kihágási ügyekben való eljárásra hivatott másodfoku rendőri büntető bíróság Vojdicsek Anna berzétei lakos ellen folyamatba tett rendőri büntető ügyben Rozsnyó r. t. városi rendőrkapitány, mint elsőfoku rendőri büntető bíróság által 1916. évi november hó 8-án 563—1916. kih. szám alatt hozott azon ítéletet, melylyel terheltet bűnösnek mondta ki, az 1895. évi

XLVI. t. cz. 1. § ába ütköző kihágásban, melyet azáltal követett el, hogy erősen vizezett tejet hozott forgalomba és ezért őt az 1895. évi XLVI. t. cz. 3. § ának c. pontja alapján a Kbtk. 21. § ának alkalmazásával 10 napi elzárást helyettesítő 200 kor. pénzbüntetésre és az 1901. évi XX. t. cz. 23. § ában jelzett célok javára 15 nap s különbeni végrehajtás terhe alatt lefizetendő s behajthatatlanság esetén saját költ ségen elszenvendő 10 napi elzárásban átváltoztatandó 200 kor., összesen tehát 400 korona pénzbüntetésre ítélte, továbbá 16 kor. megállapított eljárási költségnek ugyancsak 15 nap s különbeni végrehajtás terhe alatti megfizetésre kötelezte, marasztalt terheltnek törvényes időben közbetett szóbeli fellebbezése folytán felülbírálat alá vevén, a következő

ítéletet hozta:

Az elsőfoku ítéletet felhozott indokainál fogva azzal hagyom jóvá, hogy az elsőfoku ítéletben jelzett t. cz. 7. § á értelmében jelen ítélet az elsőfoku ítélettel együtt a „Gömör Kishont“ című rimaszombati és a „Rozsnyói Híradó“ című rozsnyói hetilapokban marasztalt költségen közléteendő.

Mert:

Jelen kihágás visszaesésnek tekinthető s így a 7. §. rendelkezéseit teljesítnem kellett.

Miről Rozsnyó r. t. városi rendőrkapitányt, mint elsőfoku rendőri büntető bíróságot további eljárás végett azzal értesítem, hogy jelen másodfoku ítélet ellen a kézbesítést követő naptól számított 15 nap alatt az elsőfoku rendőri büntető bíróságnál benyújtandó és a m. kir. földmívelésügyi miniszter urhoz intézendő fellebbezésnek van helye.

Rimaszombat, 1917. évi márczius hó 13-án.

Lukács, alispán,
mint II-odfoku rend. bünt. bíró.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter 1917. évi október hó 10-én 39104. IX—2. szám alatt kelt és Gömör és Kishontvármegye alispánjához intézett rendeletének másolata.

Alispán urnak folyó évi márczius hó 13-án 430. Kih. 1916. szám alatt hozott és a folyó évi május hó 14-én 352. kih. 1917. szám alatt kelt jelentésével felterjesztett azt a másodfoku ítéletet, melylyel a Rozsnyó városi rendőrkapitánya 563—1916. kih. számú elsőfoku ítéletét, büntetését kiszabó részben helyesbítve Vojdicsek Anna berzétei tejárust nagymértékben vizezett tej forgalombahozatala által elkövetett kihágásért az 1895. évi XLVI. t. cz. 3. § ának c. pontja alapján a kih. btk. 21. § ának alkalmazásával 10 (tíz) napi elzárás helyett 200 (kettőszáz) kor. pénzbüntetésre és további 200 azaz (kettőszáz) kor. behajthatatlanság esetén 10—10 összesen 20 (husz) napi elzárással helyettesítendő 400 (négy száz) kor. pénzbüntetésre ítélte és a felmerült 16 (tizenhat) kor. vegyvizsgálati díj megtérítésére kötelezte és elrendelte, hogy az első és másodfoku ítélet a jogerős ítélet marasztalt költségén egyizben a „Gömör Kishont“ című rimaszombati és a „Rozsnyói Híradó“ című rozsnyói hetilapokban közzétételük, marasztalt félnek fellebbezése folytán felülbírálat alá vettem és annak eredményéhez képest következőleg

ítéltem:

Az ítéletet úgy módosítom, mint büntetést kiszabó részben megváltoztatom és a terheltet azért, mert hamisított tejet az előirt szabályszerű jelzéssel el nem látott edényben árusított, az 1895. évi XLVI. t. cz. 3. § c. pontja és 4. § á alapján összbüntetésül a kih. btk. 21. § ának alkalmazásával 15 (tizenöt) napi elzárás helyett 300 (háromszáz) kor. pénzbüntetésre és további 50—50 kor. azaz behajthatatlanság esetén 15 3—3 összesen 21 (huszonegy) napi elzárással helyettesítendő 400 (négy száz) kor. pénzbüntetésre ítélem és elrendelem, hogy az első és másodfoku ítélet után ezen harmadfoku ítélet is közlendő.

Indokolás:

Marasztalt nemcsak vizzel hamisított tejet árusított, hanem az edényt az előirt szabályszerű jelzéssel sem látta el, mely mulasztásával a V. R. 19. §. második bekezdése értelmében az idézett törvény 4. § á alapján bünte

tendő és így két rendbeli kihágást követvén el, büntetése az összbüntetés szabályai szerint volt kiszabandó.

Idézett jelentés mellékleteit idezárta vissza küldöm azzal, hogy jelen ítéletemről az érdekeltek értesítendők.

A miniszter rendeletéből:

Zsedényi Béla, s. k. min. tanácsos.

A hivatalos másolat hitellett:

Olvashatatlan aláírás, min. shivatali főigazgató.

Eladó íróasztal.

Egy világos, kemény fából készült új, de használt íróasztal eladó.

Bővebb értesítést a kiadóhivatal ad.

Tüzifa eladási hirdetmény.

A csetneki közbirtokosság tulajdonát képező Csetnek nagyközség határában fekvő B., gazdasági üzemosztály IV. Tag. 56. sz. erdőrészletében 1916. és 1917. évben termelt mintegy 960 ürméter kemény tűzifa készlet, **1918. évi január hó 30-án délelőtt 10 órakor Csetneken** a községházánál zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 15000 korona.

Bánatpénz 1500 korona.

Utó-, vagy később érkező ajánlatok nem fogadtatnak el. Szabályszerűen kiállított ajánlatok az ajánlott összegnek megfelelő 10%-os bánatpénzzel, az árverés megkezdése előtt, árverező bizottság elnökénél nyújtandók be, — melyek azon határozott nyilatkozatot kell, hogy tartalmazzák, miszerint ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

A részletes árverési és szerződési feltételek megtekinthetők Csetneken, a közbirtokossági erdőhivatalnál.

Csetneken, 1917. december hó 18-án.

Miriny Béla,
kir. e. tan. igazgató.

Eladó ház.

Nagy telekkel bíró ház, igen alkalmas gazdálkodónak, Rimaszombat egyik legforgalmasabb utcájában, szabad kézből eladó.

Utasítást ad a kiadóhivatal. 3—3

Eladó ház.

Az Andrássy-ut 3. szám alatt levő földszintes ház (a vármegyei házával szemben) melléképületeivel együtt szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést ad **Dr. Institóris Endre** ügyvéd Rimaszombat.

Hirdetéseket

e lap részére elfogad

a kiadóhivatal

Tompa-utca 9. és

ifj. RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedő

Deák Ferencz-u. 20. sz.

Miért köteleles minden ember hadikölcsönt jegyezni?

1. A hadikölcsön a legbiztosabb eszköz, hogy a háborút győzelmesen befejezzük és ezzel a békét előmozdítsuk.
2. A hadikölcsön a legbiztosabb tőkeelhelyezés, mert ezért az állam minden vagyonával, hatalmával szavatol.
3. A hadikölcsön teljesen adómentes, a legmagasabb kamatokat hozza.

Ezért hát mindenki, aki hazája iránti kötelességét akarja teljesíteni, aki elő akarja mozdítani a háború győzelmes befejezését, aki megtakarított filléreit biztosan és jól óhajtja gyümölcsösíteni és emellett hozzátartozóiról is gondoskodni kíván,

kössön feltétlenül hadikölcsön-biztosítást.

A hadikölcsön-biztosítás célja mindenkinek lehetővé tenni, hogy a legcsekélyebb összegű anyagi eszközzel hadikölcsönt jegyeztesse és ezen hazafias kötelessége teljesítése kapcsán egyben családjáról is gondoskodhasson. Minden egészséges és **15-ik életévét** betöltött, de **60 évnél** nem idősebb egyén, nemre való tekintet nélkül, hadikölcsön-biztosításra felvehető. **K 500-tól K 10.000-ig** terjedő összegű hadikölcsön-biztosítások

orvosi vizsgálat nélkül köthetők.

A biztosítás az első pillanattól kezdve minden halálesetre kiterjed, nevezetesen a harctéren bekövetkező halálesetre is. Bélyeg-, vagy más mellékköltség, megtámadhatatlansági, vagy háborús pótlék nincs.

A jegyzett hadikölcsön teljes kamathozama és az Osztrák-Magyar Bank kedvezményes lombard feltételei kihasználásával származó kamatnyereség is teljesen, megcsonkítatlanul a biztosított fél javára esik.

A hadikölcsönre vonatkozó befizetések 10, 12, 15, 16, 18, 20 évi kis részletekben történhetnek.

A jegyzett hadikölcsön a fent említett idő eltelte után vagy magának a jegyző félnek, esetleg korábbi elhalálozás esetén, halála után azonnal családjának, illetve a kedvezményezettnek tehermentesen kiadatik.

A kamatnyereség a biztosított fél tevése szerint vagy a biztosított összeghez csatoltatik, vagy pedig a biztosítási díj csökkentésére fordítottatik. Utóbbi esetben egy K 1000 névértékű magyar hadikölcsön-biztosítás után **már az első évtől kezdve** az alatti felállítás szerint **rendkívül alacsony díj fizetendő** és pedig:

	Évente	Félévente	Negyedévente	Havonta
	korona	korona	korona	korona
10 évi időtartalommal	79.50	40.60	20.70	7.—
12 évi időtartalommal	64.50	32.90	16.80	5.70
15 évi időtartalommal	50.—	25.50	13.—	4.40
16 évi időtartalommal	46.50	23.70	12.10	4.10
18 évi időtartalommal	40.50	20.70	10.50	3.60
20 évi időtartalommal	36.—	18.40	9.40	3.20

Fontos tudnivalók az egyszeri díjfizetésre vonatkozólag.

Aki halál és elérés esetére szóló hadikölcsön-biztosítást köt, annak módjában áll a díjakat az egész biztosítási időtartamra előre, egy összegben is lefizetni.

Ilyenformán a biztosított minden további befizetéstől megszabadul.

Ezen egyszeri befizetés ellenében a biztosított fél az általa választott biztosítási időtartam eltelte után (10 től 20 esztendeig) saját maga, halála esetén pedig annak családja, a biztosított n. é. VII. kibocsátási 6% os magyar hadikölcsönt kézhez kapja.

Amennyiben a jegyző fél a biztosítási időtartamon belül meghal, akkor hozzátartozói ezenfelül az előre fizetett és még el nem használt díjakat is visszakapják.

Milyen egyszeri befizetés jár a hadikölcsön biztosítás után:

Egy 1000 korona névértékű 6% os VII. kibocsátott magyar hadikölcsön-biztosítás egyszeri díja:

10 évi időtartalommal	K 680.—	16 évi időtartalommal	K 565.—
12 " " "	K 640.—	18 " " "	K 530.—
15 " " "	K 580.—	20 " " "	K 510.—

Az elhasználatlan díjak, amelyek a biztosított fél halála esetén hozzátartozóinak kifizettetnek, vagy a biztosítási szerződés idő előtti felbontása esetén a félnek magának visszafizettetnek, például egy 15 éves biztosításnál kitesznek:

az 1. biztosítási év végén	K 526.83	az 5. biztosítási év végén	K 409.38
a 3. biztosítási év végén	K 470.83	a 10. biztosítási év végén	K 228.33

Egy 1000 koronás névértékű 15 évi időtartamra szóló biztosításnál tehát, ha a fél az első évben meghal, hozzátartozóinak nemcsak az 1000 korona névértékű hadikölcsön címlet adatik ki, hanem ezenfelül még K. 526.83 készpénzt is kapnak. Ilyenformán a biztosítás csak 53.17 koronába került.

Az egyszeri díjfizetés nemcsak készpénzben, hanem VI. magyar hadikölcsön-kötvények útján is történhetik, mely utóbbi esetben 5000 koronáig terjedő biztosításoknál a kibocsátási árfolyam vétetik a számítás alapjául.

Minden hadikölcsön kötvény tulajdonosa ilyenformán egy fillérnyi készpénz és minden árfolyamkülömbözeti hiány nélkül képes előbbi jegyzéseit másképpen megnagyobbítani.

Amennyiben tehát a biztosított a biztosítási időtartamon belül meghal, hátramaradottai nemcsak a VII. magyar hadikölcsön-kötvényeket kapják meg, hanem az elhasználatlan díjak következtében egy igen tekintélyes készpénzteljesítményt is.

A hadikölcsön-biztosítás ennélfogva a következő nagyszámú előnyöket nyújtja:

1. Csekély befizetésekkel hadikölcsönt jegyezhetünk.
2. Halál esetére családjunkról gondoskodhatunk, várakozási idő és minden korlátozás nélkül s egyben a hadi kockázat is beleértendő.
3. Biztosíthatjuk magunknak a hadikölcsön magas kamathozadékát.

A hadikölcsön-biztosítást a Magyar Országos Biztosító Intézet hadikölcsön-biztosítási osztályának gömörvármegyei megbízottja

a m. kir. honvédelmi minisztérium hadsegélyző hivatalával

létesített megállapodás alapján, ennek ellenőrzése mellett viszi keresztül:

RIMASZOMBAT VÁROSHÁZA HADIKÖLCSÖNJEGYZŐ-IRODA.